

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

4 februarie

2011

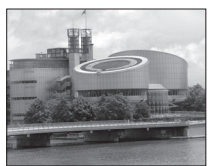
Anul X

nr. 4 (359)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Mai puține cereri
la CEDO împotriva
Moldovei în 2010**

pag. 3

**Guvernul a aprobat proiectul de
Lege privind repararea de către
stat a prejudiciului cauzat în
urma încălcării termenului
rezonabil**

pag. 4

**Partidele politice,
organizarea lor și
calitatea de membru
de partid**

pag. 6

Consiliul Europei va asista Republica Moldova în realizarea reformei justiției

Consiliul Europei va asista Moldova în realizarea reformei justiției, a declarat recent la Strasbourg, în cadrul unei întrevederi cu ministrul moldovean al Justiției, Alexandru Tănase, Secretarul General al Consiliului European, Thorbjorn Jagland.

Potrivit Serviciului de presă al Ministerului Justiției, oficialul european a menționat că specialiștii europeni vor efectua cu plăcere expertize pentru omologii săi moldoveni.

„În primul rând, este necesară finalizarea reformei procuraturii, care bate pasul pe loc de mai bine de 15 ani”, a spus el. Secretarul General a menționat că urmărește îndeaproape situația din Moldova în per-

spectiva alegerii președintelui și a salutat dialogul dintre guvernare și opoziție.

„Situația este una foarte

sfârșit programul de guvernare pe care și l-a asumat. Pe de altă parte, dialogul cu opoziția și identificarea unui com-

votarea președintelui țării să aibă loc în condiții de maximă transparență. Încercăm să convingem să voteze întreg

grupul parlamentar, nu membri individuali, pentru a oferi o mai mare legitimitate alegerii șefului statului”, a reiterat Alexandru Tănase.

El a dat asigurări că reformarea fundamentală a Curții Supreme de Justiție, a organizării judecătorești, reforma procuraturii și cea a procedurilor constituie o prioritate pentru noul Guvern.

„Pentru prima dată avem o conjunctură politică favorabilă, voturi în Parlament și voință la Guvern, ce ar permite realizarea acestor reforme. Reușita însă depinde de susținerea partenerilor de dezvoltare”, a opinat el.

responsabilă pentru noi toți, pentru că, în funcție de alegerea președintelui, vom ști dacă Guvernul va avea un mandat deplin de patru ani pentru a putea duce la bun

promis ar constitui și un element al consolidării societății și al depășirii fisurii sociale care s-a produs drept urmare a evenimentelor din 7 aprilie 2009. De aceea, ne dorim ca

„Moldova este o surpriză plăcută pentru UE”

„Moldova este o surpriză plăcută pentru că, fiind o țară puțin cunoscută și înapoiată economic, s-a remarcat subit prin viteza cu care a început să se miște înainte”. Este descrierea făcută de un reprezentant proeminent al societății civile din Slovacia, Pavol Demeš, într-un interviu.

Pavol Demeš susține că modernizarea vieții politice, aspirațiile pro-europene ale oamenilor și dorința de a se integra în spațiul european au dat naștere unui puternic sentiment de simpatie din partea Uniunii Europene.

„Moldova și conducerea ei fac desigur ceea ce trebuie să facă și ceea ce le place europenilor să audă, și anume că reformele în desfășurare trebuie și sînt făcute nu pentru că-i sînt impuse de Uniunea Europeană, ci pentru că Moldova vrea să fie o țară prosperă și eficientă. Sînt lucruri de bun simț, benefice pentru orice societate, fie că este vorba de aderare sau nu”, a declarat reprezentantul societății civile din Slovacia.

Acesta consideră că imaginea pozitivă a Moldovei se datorează și contrastului cu celelalte șase foste republici sovietice incluse în Parteneriatul Estic - un proiect al Uniunii Europene menit să întărească democrația și să promoveze reformele la granița estică.

Expertul slovac consideră că liderii politici de la Chișinău nu trebuie să se bazeze prea mult pe conjunctura favorabilă, crezînd că lucrurile vor merge de la sine. „Ar fi o greșeală să se creadă că oficialii de la Bruxelles se duc la culcare seara și se trezesc dimineața cu gîndul la aderarea Moldovei. Promisiunea aderării plutește în aer, dacă țara progresează. Nu a fost formulată încă, dar este un obiectiv tangibil pentru Moldova în viitorul previzibil. Nu depinde doar de ea, depinde și de realitățile din Uniunea Europeană”, a explicat Pavol Demeš.

Acesta a conchis prin a spune că un prim test pentru o eventuală aderare la UE este îndeplinirea Planului de Acțiuni pentru liberalizarea vizelor, iar în momentul în care Moldova va fi gata și va dovedi că a încheiat pregătirile tehnice, țările Uniunii Europene vor avea voința politică să ridice regimul de vize fără întârziere sau discriminare.

Pavol Demeš a vizitat Moldova de mai multe ori, a condus în ultimul deceniu operațiunile din Europa Centrală și de Est ale Fondului German Marshall - o organizație americană care promovează cooperarea între Statele Unite și Europa.

Republica Moldova a participat la lucrările Reuniunii informale a miniștrilor Afacerilor Externe a SEECP

Necesitatea consolidării statelor participante la Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEECP) drept o „voce distinctă a regiunii, promovarea proiectelor de bună vecinătate între țările sud-est europene și transformarea regiunii într-o zonă de securitate, stabilitate și cooperare – acestea au fost subiectele la care s-a referit ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în România, ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova acreditat pentru Muntenegru, Iurie Reniță, în cadrul Reuniunii informale a miniștrilor Afacerilor Externe a statelor participante la Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEECP).

Ambasadorul moldovean a reiterat obiectivul strategic prioritar al guvernării de la Chișinău privind integrarea europeană a țării noastre, a solicitat sprijinul continuu al țărilor membre UE din cadrul SEECP și a stăruit asupra necesității schimbului de experiență și expertiză a țărilor din Balcanii de Vest care au avansat semnificativ în procesul de integrare în UE.

Cu prilejul Reuniunii SEECP ambasadorul Iurie Reniță

a avut o serie de întâlniri bilaterale și schimburi de opinii cu prim-ministrul și ministrul Afacerilor Externe ai Muntenegrului, secretarul General al RCC, șeful delegației UE în Muntenegru, șefii delegațiilor Serbiei, României, Muntenegrului, Turciei, Macedoniei, precum și alți participanți.

Reuniunea de la Budva, a fost primul eveniment de acest nivel organizat de Muntenegru care deține președinția SEECP pentru perioada iunie 2010-iunie 2011. Discuțiile și dezbaterile s-au derulat sub genericul „Obiective Comune prin Cooperare Regională”.

SEECP reprezintă un format regional de cooperare, inițiat în anul 1996, avînd drept obiectiv primar consolidarea raporturilor de vecinătate prin fortificarea colaborării la nivel politic și de securitate, în domeniile economiei, justiției, statului de drept și combaterii crimei organizate. Actualmente SEECP este compus din 12 state membre: Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Grecia, Macedonia, Republica Moldova, Muntenegru, România, Serbia, Slovenia și Turcia. Republica Moldova a aderat la SEECP în anul 2006 și a deținut președinția acestui forum în perioada 2008-2009.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Vlad Filat: „Guvernul își propune să înceapă, pînă în mai, negocierile privind obținerea regimului de comerț liber cu statele UE”**

Guvernul își propune să înceapă, pînă în mai, negocierile în vederea obținerii regimului de comerț liber cu statele Uniunii Europene. Declarația a fost făcută recent de premierul Vlad Filat, la deschiderea celei de-a zecea ediții a expoziției „Fabricat în Moldova”.

Premierul a mai declarat că pentru a putea concura pe piața europeană, produsele moldovenești trebuie să corespundă anumitor standarde de calitate. Ca să se convingă de calitatea mărfurilor autohtone, oficialii au făcut turul expoziției.

La expoziția „Fabricat în Moldova”, care se desfășoară în perioada 1-5 februarie, participă peste 300 de companii. Evenimentul este organizat pentru a-i susține pe oamenii de afaceri autohtoni și pentru a-i stimula în vederea producerii unor mărfuri competitive și de calitate.

Ministerul Muncii își propune să indexeze pensiile cu 8,4-8,5%

Ministerul Muncii își propune să indexeze, anul acesta, pensiile cu 8,4-8,5%.

Declarația a fost făcută, de către ministrul Muncii, Valentina Buliga. Ea a precizat că o decizie finală va fi luată de Guvern la sfîrșitul lunii martie.

Pentru a putea indexa pensiile, Ministerul Muncii are nevoie de 493 de milioane de lei.

Pensiile sînt indexate anual, la 1 aprilie. În 2010 indexarea a fost de 4,3 la sută.

SUA a înăspriț condițiile pentru studenții care vor să aplice la programul „Work & Travel”

Tinerii care doresc să aplice, anul acesta, pentru programul de vară „Work & Travel”, ar trebui să se pregătească pentru condiții mult mai exigente. Statele Unite au impus cerințe noi pentru studenții care doresc să lucreze peste ocean. Cei vizați sînt, mai ales, cetățenii Republicii Moldova, Rusiei, Ucrainei, Belarusiei, Bulgariei și cei ai României.

Tinerii care vor participa la acest program vor trebui mai întîi să-și găsească un loc de muncă, iar abia după aceasta să solicite viza americană. Pînă acum, această procedură era inversă.

Condițiile înăsprițe au fost impuse în urma mai multor semnalări de incidente, cauzate de lipsa unui contract de muncă. Astfel, studenții munciau la negru sau își găseau locuri de muncă interzise de program.

Atrăși de această oportunitate, mii de tineri moldoveni pleacă pentru a munci, în fiecare vară, în statele americane.

Un ONG vrea să-i convingă pe locuitorii Capitalei să facă curățenie într-o singură zi

„Hai, Moldova” să facem curățenie generală în Capitală într-o singură zi. Asta își propune asociația internațională „Medium”. Reprezentanții ONG-ului își doresc să reușească să convingă cît mai mulți locuitori să adune gunoiul din Chișinău.

Primarul Dorin Chirtoacă a dat asigurări că autoritățile publice locale vor depune toate eforturile necesare pentru a organiza acțiunea. Astfel, edilul Capitalei a solicitat subdiviziunilor responsabile să pună la dispoziția organizatorilor mijloacele tehnice necesare, inclusiv pentru realizarea unei hărți on-line a gunoierilor de gunoi din municipiu.

Acțiunea urmează să aibă loc în primăvara acestui an. Proiectul a fost lansat pentru prima dată în Estonia, în anul 2008, după care, a fost preluat de țări precum Letonia, Lituania, Slovenia, Finlanda, Portugalia, Italia, India, Ucraina, România, Brazilia și Serbia.

Fiecare al cincilea moldovean este expus bolilor cardiovasculare

Dacă aveți peste 40 de ani și credeți că sînteți o persoană perfect sănătoasă, trebuie totuși să mergeți la medicul de familie pentru un examen de identificare a bolilor cardiovasculare, iar acesta este obligat să vă anunțe că puteți face testul gratis. Un studiu efectuat recent, arată că fiecare al cincilea moldovean, aparent sănătos, este expus riscului de a se îmbolnăvi de inimă.

Examenul medical SCORE, de identificare a bolilor cardiovasculare, a fost elaborat în 2010 și testat pe un eșantion de 24 de mii de persoane aparent sănătoase. Fiecare a cincea persoană s-a dovedit a fi expusă riscului de a face ictus cerebral sau infarct miocardic.

În 2010, Compania Națională de Asigurări în Medicină a cheltuit 1 milion 700 de mii de lei pentru efectuarea acestui test. În țara noastră, fiecare al treilea decedat survine din cauza bolilor cardiovasculare. Medicii spun că stilul de viață influențează în mod direct sănătatea inimii. Factori, precum stresul, alimentația bogată în colesterol și grăsimi, lipsa activității fizice, consumul excesiv de alcool, tutun și cafea afectează performanța sistemului circulator.

Actual**Ideea unei legi privind drepturile și răspunderile opoziției**

Guvernul Filat înclină să dea curs unei recomandări a Consiliului Europei și să elaboreze o legislație privind drepturile și răspunderile opoziției.

Opoziția parlamentară are drepturi, dar și responsabilități. În majoritatea parlamentelor vest-europene, acestea s-au cristalizat prin practică. Pentru a asigura însă o dezvoltare sănătoasă a democrațiilor emergente, Consiliul Europei pledează și pentru o legislație a acestor drepturi.

Ministrul justiției Alexandru Tănase și Ana Guțu, șefa delegației moldovenești la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, au declarat că se are în vedere adoptarea unei legi a opoziției.

Șefa delegației moldovenești la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, Ana Guțu, a declarat că o viitoare lege a opoziției ar fi să responsabilizeze deputații comuniști.

Un exemplu, în opinia Anei Guțu ar fi poziția PCRM

privind alegerea șefului statului: „Dacă vă amintiți, a fost depus un proiect de inițiativă legislativă constituțională în Parlament, cu privire la modificarea Constituției în vederea reducerii numărului de voturi necesare pentru alegerea președintelui. Recent, am aflat că opoziția comunistă nu mai votează acest proiect de lege fiindcă s-a schimbat conjunctura politică. Atîta timp cît va exista doar o singură opțiune pe nume boicot, noi nu vom fi în stare să asigurăm un dialog serios între coaliția majoritară și opoziția comunistă”. Ex-deputatul socialist Valentin Krîlov își amintește că la începutul anilor 1990 o asemenea experiență a existat în Lituania: „La ei în regulamentul activității Parlamentului a fost stipulat că o dată pe săptămînă ordinea de zi o formulează opoziția. Da, într-adevăr opoziția nu este în stare de a vota hotărîrile dorite, dar în orice caz societatea știe că aceste probleme au fost puse în discuție în

cadru Parlamentului, și au fost adoptate sau neadoptate deciziile respective”.

În opinia lui Valentin Krîlov, o lege privind opoziția ar completa unele lacune ale legislației privind statutul și responsabilitatea deputatului în situații gen boicotarea conștientă a ședințelor Parlamentului.

„Actualmente sînt trei documente legislative de bază și anume Constituția Republicii Moldova, Regulamentul Parlamentului și Legea organică privind statutul deputatului în parlament. Aceste trei acte stipulează că participarea deputatului la procedura de vot este strict necesară și obligatorie dar cu regret nu e scris nimic la răspunderea celor care fără cauză întemeiată nu participă la procedura de vot” a subliniat V. Krîlov.

Pentru că inițiatorii acestui proiect de lege susțin că s-ar fi inspirat din practicile europene iată cum funcționează opoziția în statele europene. În Franța, de pildă, unde în urma unei reforme

a funcționării Parlamentului s-a propus ca opoziției să i se acorde în mod automat anumite posturi precum președinția unor comisii parlamentare sau dreptul automat de a fi informată de toate inițiativele legale, Consiliul Constituțional s-a opus. Acesta a găsit că tocmai o asemenea inițiativă ar echivala cu o discriminare în defavoarea majorității. Ideea întărită a fost, așadar, că este un lucru conform jocului democratic faptul că majoritatea parlamentară dispune de o mai largă marjă de manevră decît minoritatea.

Aici, mai adăugăm că țările Uniunii Europene nu au legi specifice care să garanteze, să apere sau să definească drepturile opoziției, întrucît acestea sînt constituțional egale cu drepturile majorității parlamentare. Însă modalitățile funcționării opoziției în Parlament sînt peste tot definite de regulamentele interne ale parlamentelor și nu fac obiectul unor legi specifice.

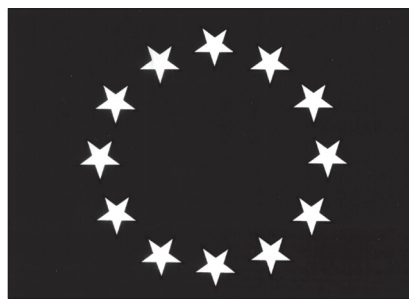
Acordul privind liberalizarea regimului de vize cu UE: realități și perspective pentru cetățenii RM

„Cînd cetățenii Republicii Moldova vor beneficia de un regim liberalizat de călătorii pe teritoriul UE și ce compromisuri vor trebui să facă autoritățile moldovene pentru realizarea Planului de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize?” – acestea au fost principalele întrebări la care au dorit să afle răspuns par-

sa dialogul cu administrația transnistreană, cu participarea reprezentanților UE”, a completat Victor Chirilă.

Daniela Morari, reprezentant al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, a remarcat că Planul național de implementare a Planului de Acțiuni cu UE urmează să fie aprobat și transmis săptămîna viitoare spre coordonare partenerilor europeni, după care va fi adoptat”.

Stela Stîngaci, reprezentant al Comisiei Parlamentare pentru Politică Externă și Integrare Europeană, a spus că pentru realizarea cu succes a Planului de Acțiuni privind

liberalizarea regimului de vize este nevoie de eforturi comune. „Regimul liberalizat de călătorii nu este doar prerogativa Executivului, de aceea ar trebui de constituit o Comisie națională pentru Integrare Europeană din care să facă parte atît reprezentanții Executivului, cît și ai Parlamentului”, a concluzionat Stela Stîngaci.

Clubul de presă a fost organizat de Centrul pentru Jurnalism Independent în cadrul proiectului „Fortificarea capacităților mass-media de a reflecta subiectele de interes public”, cu susținerea financiară a Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova în cadrul Instrumentului European pentru Democrație și Drepturile Omului.

Clubul de presă a fost organizat de Centrul pentru Jurnalism Independent în cadrul proiectului „Fortificarea capacităților mass-media de a reflecta subiectele de interes public”, cu susținerea financiară a Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova în cadrul Instrumentului European pentru Democrație și Drepturile Omului.

Delicvența juvenilă este în creștere la Bălți

La Bălți, potrivit datelor statistice oficiale, făcute publice recent, delicvența juvenilă este în creștere. Pe parcursul anului trecut, în localitate au fost înregistrate 148 de infracțiuni penale comise de către minori. În 2006, minorii au săvîrșit 106 infracțiuni.

Specialistul principal al Direcției învățămînt și tineret a Primăriei Bălți, Tatiana Rîșkovaia, spune că minorii au comis anul trecut circa o sută de furturi, au săvîrșit 15 infracțiuni legate de droguri, 8 pungașii și 9 escrocherii, etc. 19 infracțiuni au fost săvîrșite de minori cu participarea maturilor, 36 de crime fiind comise ziua în amiaza mare.

Potrivit Comisiei pentru minori, din cei 111 minori care au comis infracțiuni la Bălți, 89 sînt din localitate, dintre care 25 se află la evidență „specială” la comisia respectivă. În mare parte, aceștia sînt copii din familiile social-vulnerabile. 22 de minori din alte localități au comis anul trecut infracțiuni în „Capitala nordului”.

Anul precedent, Comisia pentru minori, a remis procuraturii 64 de dosare pe numele unor părinți ai căror copii au comis infracțiuni.

Potrivit datelor oficiale, în Centrul „Drumul spre casă” sînt acum 35 de „copii ai străzii”. În 2010, de serviciile acestei instituții au beneficiat circa 250 de copii. Un alt centru social pentru copiii străzii – „Evrica” a acordat anul trecut servicii pentru circa 80 de copii.

Drepturile deținuților vor fi monitorizate în șase penitenciare

Comisia Locală de Monitorizare – un proiect al Centrului de Justiție Comunitară din Chișinău, va monitoriza cum sînt respectate drepturile deținuților în 6 penitenciare din Chișinău și din suburbii municipiului.

Directorul Centrului de Justiție Comunitară, Daniela Groza, a declarat că din comisie vor face parte 7 reprezentanți ai societății civile. De asemenea, în cadrul proiectului vor fi desfășurate, activități de instruire și schimb de experiență a membrilor grupului de monitorizare.

Proiectul se va desfășura de la 1 februarie pînă la 30 iunie, cu sprijinul Institutului de Reforme Penale.

Centrul de Justiție Comunitară din Chișinău este o organizație nonguvernamentală, creată în anul 2007, care are misiunea de a asigura respectarea drepturilor omului prin promovarea valorilor și practicilor de justiție comunitară.

Mai puține cereri la CEDO împotriva Moldovei în 2010

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a înregistrat, în 2010, cu aproape 1/3 mai puține cereri îndreptate împotriva Moldovei decât în 2009. Este una din constatările raportului de activitate al înaltei Curți pentru anul care s-a încheiat.

Potrivit raportului, o astfel de scădere are loc pentru prima dată. Totuși, chiar și așa, după numărul de cereri înregistrate în anul precedent, raportat la populația țării, Moldova se află pe locul 6 din cele 47 de state împotriva cărora pot fi depuse cereri la CEDO, cu indicii de 2,65 cereri la 10 000 locuitori, după Muntenegru, Liechtenstein, Slovenia, Monaco și România. Acest indice a constituit, în 2009, 3,70 cereri la 10 000 locuitori, Moldova situându-se atunci pe locul 4.

În perioada vizată, CEDO a înregistrat, în total, 61 300 de cereri (cu 17% mai mult decât în 2009), dintre care 945 au fost depuse împotriva Moldovei. Totodată, Curtea a examinat 41 183 de cereri (cu 16% mai mult decât în 2009), dintre care circa 500 sînt cauze moldovenești. Din aceste date statistice reiese că în anul 2010, CEDO a înregistrat cu 20 000 de cereri mai mult decât a examinat, fapt care confirmă că la moment, instanța primește mai multe cereri decât poate examina.

La 31 decembrie 2010, la Curtea de la Strasbourg așteptau să fie examinate 139 650 de cereri, adică de 3,5 ori mai mult decât aceasta a examinat în anul 2010. Deși la CEDO pot fi depuse cereri împotriva a 47 de țări,

circa 70% din cererile în curs de judecată (asupra cărora nu s-a luat încă o hotărîre) sînt îndreptate împotriva a 7 state. Astfel, aproape 30 la sută din aceste cereri sînt îndreptate împotriva Federației Ruse; circa 11% îi revin Turciei; 8,6% vizează România (11 950), iar 7,5% (10 450) Ucraina. După numărul cererilor asupra cărora nu s-a luat încă o hotărîre, Moldova este pe locul 7, cu 2,8% (3826) de cereri. În acest sens, țara noastră depășește asemenea state ca Franța, Germania, Marea Britanie sau Bulgaria, care au o populație de zeci de ori mai mare decât cea a Republicii Moldova.

Conform datelor statistice, în anul 2010, CEDO a pronunțat 1499 de hotărîri. O mare parte dintre acestea (32,5%) constituie cauze repetitive, adică cauze foarte asemănătoare celor în care există o jurisprudență bogată a instituției vizate. Cele mai multe hotărîri au fost pronunțate în cauzele îndreptate împotriva Turciei (228), Rusiei (204), României (135) și Poloniei (87). În cauzele îndreptate împotriva Moldovei au fost pronunțate 28 de hotărîri.

În decurs de 12 ani, din 1998 pînă în 2010, Curtea a înregistrat 6381 de cereri îndreptate împotriva Moldo-

vei. Dintre acestea, instanța a finalizat examinarea a doar 2 694, ceea ce constituie 42%. Prin urmare, în privința a mai

al Republicii Moldova, dar și despre o mai bună cunoaștere de către avocați a practicii înaltei Curți.

mult de jumătate din cererile depuse la CEDO împotriva Moldovei, procedurile încă nu s-au finalizat. Din cauzele moldovenești în privința cărora s-a finalizat examinarea, 91,2% au fost declarate vădit inadmisibile și 8,8% (242) au ajuns să fie examinate de camerele din 7 judecătorești. Potrivit statisticii, împotriva tuturor statelor, în medie, CEDO a examinat în camere din 7 judecătorești 4-6% din cereri. Aceste date confirmă că cererile îndreptate împotriva Moldovei sînt cu cel puțin 50% mai des examinate de camere decât media la Curte. Cu alte cuvinte, procentajul cererilor „bune” este mai mare decât media. Procentul sporit al cererilor „bune” ar putea vorbi despre existența problemelor cronice în sistemul de drept

Potrivit raportului, pînă la 31 decembrie 2010, CEDO a pronunțat 196 de hotărîri în cauzele moldovenești. Republica Moldova a devansat, la acest capitol, asemenea țări precum Portugalia sau Germania, care au aderat la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului cu mult timp înaintea noastră. 15 dintre hotărîrile de mai sus vizează doar satisfacția echitabilă, prin 2 hotărîri cererile au fost scoase de pe rol, iar în alte 3 cauze au existat cîte două hotărîri. Dintre cele 176 de hotărîri în care a fost examinat irevocabil fondul, doar într-o singură hotărîre (Flux nr. 6), cu 4 voturi pro și 3 împotrivă, nu a fost constatată vreo violare a Convenției. Printre cele mai dese violări constatate sînt: neexecutarea hotărî-

rilor judecătorești naționale - puțin peste 50 dintre acestea; maltratarea, neanchetarea adecvată a maltratărilor sau neatragera cuvenită la răspundere pentru maltratare - în cel puțin 17 hotărîri; casarea iregulară a hotărîrilor judecătorești irevocabile - în cel puțin 16 cazuri; condițiile proaste de detenție - în cel puțin 15 cazuri; libertatea de exprimare - în cel puțin 15 hotărîri.

În 8 dintre cele 28 de hotărîri pronunțate în cauzele moldovenești în anul 2010, Curtea de la Strasbourg a constatat maltratarea, neanchetarea adecvată a maltratărilor sau neatragera cuvenită la răspundere pentru maltratare (art.3 CEDO); 8 hotărîri se refereau doar la satisfacția echitabilă (art.41 CEDO); 4 hotărîri conțin violări ale dreptului la un recurs efectiv (art.13 CEDO); iar anchetarea inadecvată a deceselor (art.2 CEDO), dreptul la un proces echitabil (art.6 CEDO) și dreptul la libertatea de asociere (art.11 CEDO) au fost încălcate fiecare în cîte 3 hotărîri.

În baza celor 196 de hotărîri CEDO, Guvernul Republicii Moldova va trebui să plătească peste 12,8 milioane de euro. Prin cele 28 de hotărîri pronunțate în 2010, Guvernul Republicii Moldova a fost obligat să achite compensații în mărime de 874 141 71 de euro, dintre care peste 640 000 în doar două hotărîri. Astfel, prin hotărîrile *Baroul Partner-A contra Moldovei* și *Ipteh S.A.*

contra Moldovei, Executivul a fost obligat să plătească 328 000 de euro și, respectiv, 319 932 88 de euro. De regulă, compensațiile acordate de CEDO sînt achitate reclamantului în termen. În cîteva cazuri, plata a întîrziat cu cîteva zile.

Pe lîngă hotărîrile de mai sus, prin 96 de decizii, CEDO a încetat examinarea cererilor îndreptate împotriva Moldovei în baza reglementărilor amiabile sau atunci cînd Guvernul a recunoscut violarea și a propus o compensație rezonabilă, însă reclamantul nu a fost de acord. 51 dintre aceste decizii au fost adoptate în anul 2010, ceea ce este cu 24% mai mult decât în 2009, cînd au fost adoptate 21 de astfel de decizii. Acest fapt confirmă că, contrar practicii din anii 2005-2008, în anul 2010 Guvernul Republicii Moldova a manifestat o mai mare deschidere pentru reglementarea amiabilă a cauzelor în care probabilitatea condamnării era mare. În baza celor 51 de decizii, Guvernul a fost obligat să plătească compensații în mărime de 184 897 de euro. Cea mai mare sumă a fost acordată în cauza *Episcopia de Edineț și Briceni c. Moldovei* - 81 000 euro.

Amintim că la 27 ianuarie 2011, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a făcut public raportul său de activitate pentru anul 2010. Acesta include și informații statistice cu privire la cauzele moldovenești la CEDO.

Lilia DUMINICA

În Moldova se fură anual, în medie, doar ... 375 000 000 dolari SUA

Cu fluxuri financiare ilicite în valoare medie anuală de 375 milioane de dolari SUA, Republica Moldova este plasată pe locul 82 dintre 125 de țări în clasamentul care evidențiază evoluția media anuală a fluxurilor financiare ilicite în perioada 2000-2008, elaborat de Grupul de analiză american Global Financial Integrity (GFI).

Potrivit raportului „Illicit Financial Flows from Developing Countries: 2000-2009” (Fluxurile financiare ilicite în țările dezvoltate: 2000-2009), elaborat de GFI, valoarea cumulativă a fluxurilor financiare ilicite în această perioadă se ridică la 3 miliarde 375 milioane de dolari. Această sumă depășește stocul investițiilor străine directe care la sfîrșitul trimestrului III 2010, potrivit Băncii Naționale a Moldovei, se apropia de 2,8 miliarde de dolari. Fluxurile financiare ilicite pot reprezenta, printre altele, sume de bani scoase din Republica Moldova și plasate în conturi bancare din paradisurile fiscale.

1270 de demnitari și-au depus declarațiile de avere

La finele zilei de 31 ianuarie curent, aproximativ o treime din cei circa 4 mii de demnitari, care potrivit Legii nr.1264 sînt obligați să-și declare veniturile, au depus declarațiile de avere la Comisia centrală de control.

Angela Starinschi, purtător de cuvînt la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC), a menționat că cifra respectivă nu este una finală, deoarece o parte din declarații sînt recepționate prin poștă, aceasta însemnînd că numărul demnitarilor care și-au comunicat averile poate să crească în următoarele zile.

Începînd cu ziua de 1 ianuarie, în termen de o lună, funcționarii trebuie să-și facă publice informațiile despre avere, publicîndu-le în mijloacele de informare în masă, republicane sau locale, pe paginile web oficiale, iar declarațiile primarilor pot fi aduse la cunoștința populației prin afișare.

Potrivit lui Starinschi, Comisia centrală de control care va efectua verificarea prealabilă a declarațiilor și-a început deja lucrul. Controlul prealabil constă în verificarea corectitudinii completării declarațiilor și prezentării informației și datelor expuse în ele în volum deplin și a exactității acestora. Acest control se efectuează în două etape. În prima etapă, în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii declarației, se verifică existența acestora și corectitudinea completării ei, iar informațiile și datele prezentate se compară cu cele din anul precedent. În etapa a doua, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data încheierii primei etape, se verifică exactitatea informațiilor și datelor prezentate, prin confruntare cu informațiile și datele furnizate de către autoritățile publice competente.

Oficialul CCCEC a specificat că în cazul depistării, în procesul controlului prealabil, a elementelor componente ale unor încălcări, inclusiv infracțiuni, Comisia centrală de control sau Comisia departamentală de control înaintează materialele respective spre examinare Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției. „Centrul urmează să efectueze controlul de facto al declarațiilor, care constă în confruntarea informației și datelor expuse în declarație cu informația și documentele de care dispun autoritățile publice competente”, a menționat A. Starinschi.

Jurnaliștii au supravegheat cum sînt cheltuiți banii pentru achizițiile publice

Timp de doi ani jurnaliștii publicațiilor raionale au supravegheat cum sînt cheltuiți banii pentru achizițiile publice și au evidențiat numeroase lacune în alegerea agenților economici care oferă aceste servicii.

Campania „Cere socoteală pentru banii publici” a fost coordonată de Asociația Presei Independente. Directorul API, Petru Macovei, a declarat în cadrul unei conferințe de totalizare că au fost constatate mai multe greșeli admise de autoritățile publice locale la etapa de planificare și de realizare a achizițiilor publice și chiar, și mai grav, la etapa controlului calității acestora.

Potrivit lui Petru Macovei, în multe orașe au fost depistate abateri de la prevederile legislației la selectarea operatorilor economici cîștigători ai licitațiilor publice. Au fost și situații cînd în grupurile de lucru, pentru achizițiile publice la primării, au fost incluse rudele unor primari sau au fost selectate companii în care rudele primarilor dețin anumite acțiuni. Toate aceste imperfecțiuni au loc din cauza legislației imperfecte a achizițiilor publice.

„Principalul scop al acestei campanii a fost impulsivarea participării cetățenilor în acest proces de control public. În parte, acest lucru a reușit pentru că oamenii cunosc mai multe despre cum ar trebui, conform legii, să aibă loc aceste achiziții publice. Oamenii au semnalat multe cazuri

cînd banii publici au fost cheltuiți necorespunzător. Agenții economici care au putut să participe la licitațiile publice au fost, de asemenea, implicați și am avut ocazia să vedem cît de mulțumiți sînt ei de procedurile legale”, a declarat directorul API.

Directorul Agenției Achiziții Publice, Ștefan Creangă, a subliniat că transparența achizițiilor publice înseamnă eficiență, concurență, calitate, bani puțini și marfă calitativă multă. „Acest proiect a sensibilizat agenții economici care au conștientizat faptul că este necesar să participe la licitație și aceasta s-a făcut datorită jurnaliștilor pentru că au scos la suprafață informația despre încălcări și despre reușite. De aceea, societatea economică a avut mai mult de cîștigat decît autoritățile contractante”, a spus directorul Agenției Achiziții Publice.

Campania „Cere socoteală pentru banii publici” s-a desfășurat în raioanele Soroca, Ungheni, Rezina, Cimișlia, Orhei, Criuleni, Chișinău și Bălți. Ea va continua și în acest an, în Chișinău și Bălți. Cetățenii, împreună cu ONG-urile și jurnaliștii, vor supraveghea serviciile contractate prin intermediul achizițiilor publice.

Campania „Cere socoteală pentru banii publici” a fost realizată de către Asociația Presei Independente și Soros-Moldova, care a finanțat proiectul în valoare de 100 de mii de euro.

Guvernul a aprobat proiectul de Lege privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat în urma încălcării termenului rezonabil

Cabinetul de miniștri a aprobat recent proiectul de Lege privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat în urma încălcării termenului rezonabil în procesul de judecare a cauzelor sau de executare a hotărârilor instanțelor judecătorești, elaborat de Ministerul Justiției.

Proiectul de lege stabilește condițiile în care persoana poate solicita repararea de către stat a prejudiciului, cauzat în urma încălcării termenului rezonabil, în procesul de judecare a cauzelor sau de executare a hotărârilor instanțelor judecătorești, termenele, procedura de intentare, examinare și probare a acțiunii.

Astfel, potrivit documentului, orice persoană fizică sau juridică, care consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea cauzei în termen rezonabil sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, se va putea adresa cu o cerere în instanța de judecată pentru repararea prejudiciului cauzat în urma acestei încălcări, în condițiile prevăzute de lege și legislația procesuală civilă.

Proiectul de lege prevede că prejudiciul cauzat va fi reparat de către stat din contul mijloacelor bugetului de stat, indiferent de vinovăția autorității publice sau a autorității căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică și doar în măsura în care această încălcare s-a produs din cauze care nu pot fi imputate

exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Mărimea compensației va fi stabilită de instanța judecătorească în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei, precum și reieșind din pretențiile invocate de reclamant, complexitatea cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, comportamentul reclamantului, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, durata încălcării și importanța procesului pentru reclamant. În această categorie de cauze, statul va fi reprezentat în instanța de judecată de către Ministerul Finanțelor.

Pentru intentarea acțiunii de reparare a prejudiciului cauzat se va depune cererea de chemare în judecată, potrivit regulilor stabilite de legislația procesuală civilă, care va fi examinată de un alt complet de judecată decât cel care a examinat cauza în care se pretinde încălcarea.

Cererea de chemare în judecată în cauzele în care se pretinde încălcarea termenului rezonabil de judecare va putea fi depusă în cadrul examinării cauzei în fond sau

în decurs de 6 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale sau de scoatere de sub urmărire penală, sau a actului judecătoresc de dispoziție. Cererea de chemare în judecată, în cauzele în care se pretinde încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești, va putea fi depusă în cursul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decurs de 6 luni de la încetarea procedurii de executare.

Un aspect important al proiectului vizează faptul că sarcina probațiunii privind lipsa încălcării termenului rezonabil și lipsa suportării prejudiciului moral îi revine Ministerului Finanțelor, iar reclamantului îi revine sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și a costurilor și cheltuielilor de judecată.

Proiectul stabilește și un termen limită de examinare a cererii de reparare a prejudiciului, instanța de judecată urmînd să se pronunțe în cel mult 3 luni de la depunerea cererii în judecată.

În urma constatării încălcării termenului rezonabil, instanța de judecată va decide asupra chestiunii privind acordarea unei satisfacții echitabile din bugetul de stat, în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și cheltuielilor de judecată. În același timp, în mod similar practicii Curții Europene a Drepturilor Omului,

Moldova în fața Curții Europene a Drepturilor Omului de a institui un remediu intern efectiv de reparare a prejudiciilor cauzate ca urmare a încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor sau la executarea hotărârilor judecătorești. Astfel, proiectul urmărește și diminuarea sarcinii care, în prezent, apăsă asupra Curții de la Strasbourg, prin instituirea mecanismului de examinare la nivel național a cererilor pe marginea cărora există deja o jurisprudență bine stabilită de către CEDO.

În acest context, proiectul de lege dispune că persoanele care au depus cereri la CEDO în legătură cu pretinsa încălcare a drepturilor lor, garantate de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, și în privința cărora înalta Curte nu a decis asupra admisibilității și fondului cauzei, se pot adresa în instanța de judecată în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii, cu o cerere de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea cauzei într-un termen rezonabil sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii instanței de judecată.

Pentru a intra în vigoare, proiectul de lege urmează a fi adoptat de către Parlament.

Lilia DUMINICA

instanța de judecată va putea decide că simpla constatare a încălcării dreptului constituie în sine o satisfacție echitabilă. Totodată, proiectul de lege prevede dreptul de regres al statului față de persoana responsabilă de încălcarea termenului rezonabil.

Proiectul de lege a fost elaborat în contextul executării angajamentelor asumate de Republica

În Moldova vor fi modificate tarifele la serviciile de telefonie fixă

În Moldova, de la 1 martie 2011, vor fi modificate tarifele la serviciile de telefonie fixă, potrivit datelor Operatorului Național de comunicații „Moldtelecom”.

Principalele modificări constau în trecerea la 6 tipuri de planuri tarifare noi: Optim nelimitat, Optim 500, Optim 300, Standard, Înlesniri și Social.

Pentru abonații din mediile puțin favorizate vor fi puse în aplicare două pachete speciale – Social cu 200 minute incluse la costul de 15 lei și Înlesniri cu 750 minute incluse la costul de 6 lei. Pachetele speciale vor include minute locale și naționale, precum și reducerea tarifului pentru convorbirile extra-pachet.

Veteranii de război, pensionarii, invalizii de grupele I și II, persoanele cetățeni ai Republicii Moldova represate nelegitim și ulterior reabilitate, invalizii și persoanele care au suferit de boala acută cauzată de avaria de la CAE de la Cernobil, persoanele ce au sub tutelă copii minori-invalizi din copilărie vor fi transferați automat la abonamentul Social.

Veteranii de război vor beneficia în continuare de facilitățile prevăzute de articolul dat și vor achita abonamentul și minutele locale extra-ofertă cu o reducere de 50% din abonamentul Social.

Abonamentele noi vor include un șir de opțiuni gratuite precum: CLIP, CLIR, apel în așteptare, redirectionarea apelurilor, redirectionarea apelurilor cînd sună ocupat, cînd nu răspunde, conferința în trei ș.a., care în prezent sînt oferite contra plată clienților „Moldtelecom”.

Concomitent, „Moldtelecom” va micșora tarifele extra-ofertă la toate abonamentele noi, iar apelurile spre destinații internaționale vor fi de 2-3 ori mai ieftine.

Spre exemplu, tarifele pentru convorbirile internaționale spre fix vor fi: România, Rusia, Israel, SUA, Canada - 1,8 lei/minut (în orele de vîrf), 1,56 lei/minut (în afara orelor orelor de vîrf). Italia, Cehia, Franța, Germania, Grecia, Portugalia, Spania, Turcia și alte state europene - 1,68 lei/minut (în orele de vîrf), 1,44 lei/minut (în afara orelor orelor de vîrf).

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA CONCURENȚEI A OBLIGAT SA „APĂ-CANAL CHIȘINĂU” SĂ INSTALEZE GRATUIT CONTOARE PENTRU CONSUMATORI

Această decizie a fost făcută publică recent, în cadrul unei conferințe organizate de către Agenția Națională de Protecție a Concurenței. ANPC a constatat, ca „Apă-Canal Chișinău”, ocupînd o poziție dominantă pe piață, încălcă legislația privind protecția consumatorilor din 2003, care impune furnizorului de a instala gratuit contoare clienților săi.

De asemenea, compania primește ilegal venituri de la cetățeni, forțîndu-i să plătească pierderile tehnice, nu recunoaște contoarele, ce au trecut certificarea, obligînd utilizatorii să le schimbe cu alte contoare dintr-o listă propusă, și obligîndu-i să plătească sume suplimentare ca diferență între datele din contoarele din casă și din apartamente.

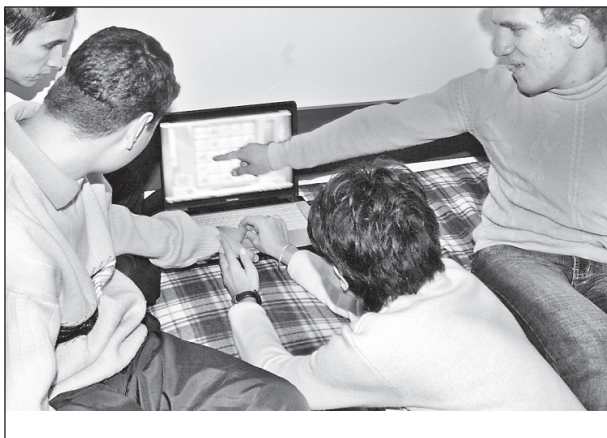
Directorul ANPC a numit ilegal schimbul de contoare

care au trecut certificarea, subliniînd faptul că acestea pot fi folosite pînă la sfîșitul perioadei prevăzute de cinci ani de funcționare. Potrivit sursei citate, în conformitate cu legea, „Apă-Canal Chișinău” este obligat să stabilească dispozitive eficiente și corecte de măsurare, din cont propriu. În caz contrar, prin instanța de judecată poate fi percepută o parte din veniturile întreprinderii.

Societatea civilă și ministerul de ramură își unesc eforturile pentru susținerea tinerilor cu dizabilități

Copii și tineri cu dizabilități mintale vor beneficia de un șir de servicii de asistență socială în cadrul unui nou proiect,

lansat marți, 1 februarie, de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în parteneriat cu Asociația Keystone Human Services International Moldova.

Proiectul „Comunitate Incluzivă – Moldova – suport fi-

nanciar în perioada crizei economice globale”, vine să sprijine reforma sistemului de protecție socială a persoanelor cu dizabilități mintale. Eforturile comune ale ministerului și ale societății civile trebuie să asigure rezultate importante, a declarat ministrul Valentina Buliga.

Oficialul a mai spus că proiectul urmărește să susțină dezvoltarea serviciilor comunitare de asistență socială pentru a asigura incluziunea în familii și comunitate a copiilor dez-instituționalizați din Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din orașul Orhei și pentru a preveni cazurile noi de instituționalizare.

În cadrul proiectului se preconizează dezvoltarea și susținerea noilor servicii, printre care 3 case comunitare, 9 locuințe protejate, 9 echipe mobile, 26 de servicii de asistență parentală profesionistă și altele, a menționat directorul proiectului, Ludmila Malcoci. La fel, 90 de familii vor beneficia de sprijin material pentru amenajarea spațiului personal al tinerilor aflați în proces de reintegrare în familia biologică sau extinsă.

Proiectul se va desfășura pe parcursul a trei ani, iar valoarea acestuia este de peste 2 milioane de dolari. Acesta este realizat cu susținerea financiară a Fundației Soros-Moldova în cadrul „Fondului de Urgență”.

Procuratura Generală**Protecția drepturilor și intereselor fundamentale ale copiilor în vizorul Procuraturii**

Protecția drepturilor și intereselor fundamentale ale copiilor a fost recunoscută ca fiind o atribuție de o importanță majoră și o prioritate în activitatea organelor Procuraturii.

În anul 2010, organizarea și coordonarea activității de procuror în domeniul protecției copiilor a fost atribuită Secției minore și drepturile omului, constituită prin ordinul Procurorului General.

Întru executarea acestui ordin, în toate procuraturile teritoriale au fost numiți procurori responsabili de controlul respectării legislației cu privire la protecția drepturilor copilului, prevenirea și combaterea delicvenței.

În 2010, procurorii s-au implicat mai activ în procesul de combatere a violenței în familie, pe astfel de cazuri fiind pornite 20 de cauze penale și înaintate în instanța de judecată 34 de cereri pentru eliberarea ordonanței de protecție și repunere în drepturi a victimelor violenței în familie.

Procurorii au examinat și au sancționat contravențional 1057 de părinți pentru îndeplinirea neconștiincioasă a obligațiilor acestora.

În perioada menționată, procurorii au efectuat 623 de controale privind respectarea drepturilor omului, inclusiv 347 de controale referitoare la respectarea drepturilor copiilor.

Au fost supuse controlului domeniile ce țin în special de:

- asigurarea protecției victimelor violenței în familie;
- respectarea dreptului la un mediu înconjurător sănătos;
- respectarea drepturilor minorilor în cazul tragerii la răspundere penală;

- respectarea dreptului la protecția muncii;
- respectarea drepturilor copilului la protecția împotriva exploatarei sexuale, a abuzului și violenței;
- școlarizarea copiilor cu vârsta de 7-16 ani pentru anul de studii 2010-2011; etc.

Drept urmare, au fost emise 1077 acte de procuror în vederea repunerii în drepturi a cetățenilor,

din acestea peste 50% în interesele copiilor.

Astfel, procurorii au înaintat 251 sesizări, 18 recursuri, au pornit 24 de cauze penale și 2 proceduri contravenționale.

În interesele minorilor și altor

persoane social-vulnerabile, de către procurori au fost intentate și remise spre examinare în instanțele de judecată 786 acțiuni civile în valoare de peste 9 074 950 lei, din ele fiind examinate și admise 442 cereri în sumă de 2 538 232 lei.

Procurorii au prezentat autorităților publice și altor structuri abilitate 110 informații, inclusiv 40 în privința minorilor.

În anul 2010 au fost pornite 2252 de cauze penale în privința minorilor. Din ele în instanța de judecată cu rechizitoriu au fost remise 807 dosare, 1078 cauze au fost încetate, majoritatea cu aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ sau urmare a împăcării părților.

Instanțele judecătorești din republică au examinat cu pronunțarea sentințelor 430 de cauze penale în privința a 570 de persoane minore.

În anul 2010 au fost reținuți 44 minori, iar arestarea preventivă a fost aplicată în privința a 34 minori - cifra fiind în descreștere, comparativ cu anii precedenți: 67 minori în anul 2009 și 83 minori în anul 2008.

Analiza stării respectării dreptului copilului la protecție împotriva abuzului și violenței a indicat multiple cazuri de violență și abuzuri față de copii. Dacă în anul 2009, victime ale infracțiunilor au fost 459 de copii, în 2010 numărul infracțiunilor comise față de copii a depășit cifra de 550.

În procesul exercitării atribuțiilor funcționale, subdiviziunea de profil a Procuraturii Generale a colaborat fructuos, în anul 2010, cu sectorul non-guvernamental și cu reprezentanțele unor organisme internaționale în Republica Moldova, preocupate de protecția drepturilor omului.

Parlamentul pregătește modificarea Constituției pentru a alege șeful statului după procedura PCR

Președintele Parlamentului, Marian Lupu, a dispus comisiilor parlamentare să pregătească pentru adoptare proiectul comuniștilor de alegere a șefului statului. Vara trecută, atît parlamentarii comuniști, cît și cei din Alianța pentru Integrare Europeană au elaborat două proiecte de modificare a Constituției la capitolul alegerii președintelui. Proiectul AIE prevedea alegerea președintelui de către cetățeni, dar a suferit eșec în referendumul din septembrie 2010.

Proiectul PCR prevede modificarea Constituției astfel încît președintele să poată fi ales în urma a trei tentative cu 61, 57 și respectiv 52 de voturi ale deputaților. „Încercăm să fim constructivi, venim și cu proiectul colegilor din fracțiunea PCR, care este o oportunitate de depășire a instabilității politice», a declarat speakerul Marian Lupu.

Deputații din partidele constituate ale AIE - PLDM, PD și PL, și-au delegat săptămîna trecută liderii fracțiunilor pentru a începe negocieri cu fracțiunea PCR, în vederea alegerii candidatului AIE, Marian Lupu, în funcția de șef al statului. Deocamdată nu a avut loc nici o rundă de tratative, comuniștii declarînd că așteaptă decizia Curții Constituționale și că nu vor vota pentru Marian Lupu, ci pentru un președinte apolitic. La 8 februarie Curtea Constituțională urmează să anunțe termenul în care trebuie să fie ales șeful statului.

„Dacă colegii noștri din PCR, din diferite motive emoționale, nu vor dori să meargă pe această cale, poftim, este și calea de a vota propriul proiect în binele țării», a spus Marian Lupu. „Avem semnăturile lor pe proiectul înaintat», a adăugat el.

Anterior, liderul comunist, Vladimir Voronin, dar și alți frunțași ai PCR, au sugerat că proiectul lor nu mai este actual și au admis posibilitatea de a nu vota pentru el.

Constituția poate fi schimbată cu votul a cel puțin 67 de deputați. Președintele interimar Marian Lupu a spus la acest subiect că: „Nu vreau să cred că comuniștii au înaintat un proiect de conjunctură».

Guvernul a aprobat și Planul național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă

Membrii Guvernului au aprobat Planul național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2011, care are drept obiectiv îmbunătățirea situației pe piața muncii, elaborarea măsurilor de creare a locurilor de muncă și de dezvoltare a capitalului uman. Totodată, Guvernul a stabilit cota de imigrare în scop de muncă în Republica Moldova în cuantum de 1300 persoane.

Un alt proiect adoptat vizează susținerea participării reprezentanților studenților în componența structurilor de conducere ale instituțiilor de învățămînt superior. Amendamentul respectiv va contribui la restructurarea învățămîntului superior conform obiectivelor Bologna și presupune participarea studenților în calitate de parteneri la procesele decizionale în instituțiile de învățămînt superior.

Cabinetul de miniștri a adoptat Planul de activitate al Guvernului pentru I trimestru al anului 2011

În cadrul ședinței de Guvern, prim-ministrul Vlad Filat a menționat că, în perioada 1-16 februarie, în vizită la Chișinău se află misiunea Fondului Monetar Internațional. El a subliniat importanța evenimentului în cauză, solicitînd instituțiilor de resort să asigure o comunicare eficientă și responsabilitate în cadrul negocierilor pe domenii.

Vlad Filat a dispus Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene să finalizeze elaborarea Planului național de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană, în contextul implementării Planului de Acțiuni primit de la structurile europene în acest sens. Totodată, prim-ministrul a solicitat monitorizarea situației în legătură cu evenimentele din Egipt și întreprinderea măsurilor necesare, în cazul în care va fi nevoie de acordat asistență cetățenilor Republicii Moldova aflați în această țară.

Prim-ministrul s-a referit și la procedura de depunere a declarațiilor pe venit de către persoanele cu funcții publice. În context, premierul a solicitat elaborarea propunerilor necesare, inclusiv de ordin le-

gislativ, pentru ca acestea să reflecte veniturile reale, și nu formale ale demnitarilor.

În altă ordine de idei, Vlad Filat a dispus Ministerului Economiei organizarea unei campanii de informare ample privind prevederile Programului PARE 1+1 și promovarea cît mai pe larg a beneficiilor oferite de acest proiect cetățenilor moldoveni de peste hotare.

Membrii Cabinetului de miniștri au adoptat Planul de activitate al Guvernului pentru I trimestru al anului 2011. Documentul prevede elaborarea și promovarea concepțiilor, strategiilor, programelor naționale și ramurale, proiectelor de acte normative și legislative în diverse domenii.

Totodată, a fost adoptat proiectul de Lege privind ratificarea Protocolului adițional la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, cu privire la autoritățile de supraveghere și fluxul transfrontalier al datelor, adoptat la Strasbourg la 8 noiembrie 2001 și semnat de Republica Moldova la 29 aprilie 2010.

În scopul asigurării securității alimentare a țării, Guvernul a adoptat hotărîrea cu privire la sistarea temporară a exportului de cereale. Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov, a informat că, în ultimul timp, ritmul exportului de grîu alimentar s-a triplat, fiind pusă în pericol asigurarea populației cu pîine.

Prim-ministrul a dispus o monitorizare strictă a situației privind asigurarea populației cu produse de primă necesitate, precum și asigurarea cu grîu alimentar pînă la recolta nouă.

De asemenea, Executivul a aprobat modificările și completările operate în Regulamentul privind formarea prețurilor la medicamente și alte produse farmaceutice și parafarmaceutice. Modificările și completările vizează ajustarea la reglementările privind avizarea și înregistrarea prețurilor de producător la medicamente, definirea „prețului de achiziție” și aplicarea „normativului de rentabilitate” pentru producătorii autohtoni, precum și expunerea într-o nouă versiune a formulelor de calcul. Totodată, au fost aprobate modificări și completări la Regu-

lamentul privind achiziționarea de medicamente și alte produse de uz medical pentru necesitățile sistemului de sănătate. Acestea vor da posibilitate instituțiilor medicale de a sesiza Ministerul Sănătății și Agenția Medicamentului asupra achiziționării centralizate a medicamentelor.

Ministrul Sănătății, Andrei Usatîi, a precizat că prețurile la unele medicamente s-au diminuat esențial și a comunicat că în perspectivă va fi prevăzută revizuirea flexibilității adaosurilor comerciale.

În context, Vlad Filat a menționat că întocmirea Catalogului național de prețuri de producător la medicamente reprezintă doar o etapă în ceea ce privește reglementarea prețurilor la aceste produse. Prim-ministrul a solicitat intensificarea dialogului cu producătorii farmaceutici în vederea cunoașterii propunerilor și obiecțiilor acestora. Premierul a menționat importanța conformării de către agenții economici ai pieței farmaceutice la prevederile Registrului actual de prețuri și a solicitat ministerului de resort ajustarea, în timpul apropiat, a listei medicamentelor compensate.

Viceministru nou la sănătate și 5 ambasadori, numiți prin cumul

Tot în cadrul ședinței Guvernului, mai mulți ambasadori au fost numiți prin cumul, șefi ai misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova în alte țări. Astfel, Emil Druc, ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RM în Regatul Suediei, a fost numit în funcția de ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Republica Finlanda și Regatul Norvegiei, prin cumul, cu reședința la Stockholm. Mihai Balan, ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RM în Republica Elenă, a fost numit prin cumul și ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RM în Republica Cipru, cu reședința la Atena. Alexandru Prigorschi, ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RM în Republica Bulgaria, a fost numit

în funcția de ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RM în Republica Albania, prin cumul, cu reședința la Sofia. Anatolie Urechianu, ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RM în Republica Populară Chineză, a fost numit în funcția de ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RM în Republica Socialistă Vietnam și Republica Coreea, prin cumul, cu reședința la Beijing. Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Ucraina, Ion Stăvilă, va ocupa prin cumul și funcția de ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RM în Republica Uzbekistan.

Octavian Grama a fost eliberat din funcția de viceministru al Sănătății, în această funcție fiind numit Viorel Soltan.

• La solicitarea cititorilor

Partidele politice, organizarea lor și calitatea de membru de partid

Partidele politice sînt asociații benevole, cu statut de persoană juridică, ale cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, care, prin activități comune și în baza principiului liberei participări, contribuie la conceperea, exprimarea și realizarea voinței lor politice. Partidele politice, fiind institute democratice ale statului de drept, promovează valorile democratice și pluralismul politic, contribuie la formarea opiniei publice, participă, prin înaintarea și susținerea candidaților, la alegeri și la constituirea autorităților publice, stimulează participarea cetățenilor la alegeri, participă, prin reprezentanții lor, la exercitarea în mod legal a puterii în stat, desfășoară alte activități în conformitate cu legea. Partidele politice își pot înființa structuri care să se ocupe de problemele specifice ale unor grupuri sociale sau profesionale.

În vederea realizării voinței lor politice, partidele se pot afilia la organizații politice internaționale.

Partidele politice se organizează după principiul de organizare administrativ-teritorială a Republicii Moldova. Organele de conducere, filialele și structurile partidelor politice trebuie să-și aibă reședința pe teritoriul aflat sub jurisdicția Republicii Moldova. Partidele politice nu-și pot crea structuri și organe în cadrul instituțiilor, organizațiilor și întreprinderilor. Legea interzice partidele politice care, prin statutul, programul și/sau activitatea lor, militează împotriva suveranității, integrității teritoriale a țării, valorilor democratice și ordinii de drept a Republicii Moldova, utilizează, pentru realizarea scopurilor lor, mijloace ilegale sau violente, incompatibile cu principiile fundamentale ale democrației. Este interzisă afilierea partidelor politice la organizațiile politice internaționale ale căror scopuri sau activitate contravin cerințelor menționa-

te. Partidele politice nu pot practica activități militare, paramilitare, precum și alte activități interzise prin lege. Orice imixtiune în activitatea internă a partidelor politice este interzisă, cu excepțiile prevăzute de lege. În Republica Moldova este interzisă constituirea și activitatea partidelor, altor organizații politice ale statelor străine, precum și a filialelor și structurilor acestora. Constituirea și activitatea partidelor politice în baza discriminării pe criterii de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, avere sau origine socială

sînt interzise.

Fiecare partid politic se întemeiază și activează în baza statutului și programului propriu. Statutul și programul partidului politic se aprobă de organele sale împuternicite prin statut.

Statutul partidului politic va cuprinde în mod obligatoriu:

- a) denumirea integrală și denumirea prescurtată a partidului;
- b) descrierea simbolurilor permanente;
- c) simbolul permanent sub formă grafică alb-negru și color, în anexă;
- d) o mențiune expresă privind obiectivele urmărite prin desfășurarea activității politice;
- e) condițiile și procedura de desemnare a delegaților la adunarea generală;
- f) drepturile și obligațiile membrilor partidului;
- g) sancțiunile disciplinare, procedura prin care acestea pot fi aplicate membrilor partidului, organul competent să aplice sancțiuni;
- h) organele executive, procedura de alegere a ace-

tora, modul de activitate și împuternicirile lor;

i) organul competent să inițieze procedura de reorganizare a partidului sau să decidă asocierea acestuia într-o alianță politică sau într-o altă formă de asociere a partidelor;

j) organul competent să desemneze candidaturile pentru alegerile în autoritățile administrației publice locale și în Parlament, procedura de desemnare a candidaturilor, precum și procedura de modificare a listei candidaților;

k) modalitatea încetării activității partidului;

l) sursele de finanțare a partidului și modul de administrare a patrimoniului acestuia, în conformitate cu legea;

m) structurile partidului responsabile de evidența contabilă;

n) modalitatea efectuării controlului financiar intern;

o) organul împuternicit să reprezinte partidul în raporturile cu autoritățile publice, cu alte persoane juridice și fizice;

p) alte prevederi obligatorii potrivit legii.

În statutul partidului politic se va prevedea în mod expres forma juridică de organizare a acestuia - partid politic.

Partidul politic are organe centrale și organizații teritoriale. Foruri de conducere ca adunarea generală a membrilor sau a delegaților partidului și organul executiv, indiferent de denumirea pe care o au acestea conform statutului partidului, sînt obligatorii pentru fiecare partid politic. Acestea funcționează atît la nivelul central de conducere a partidului, cît și la nivelul organizațiilor teritoriale ale acestuia. Organizațiile teritoriale ale partidelor politice se înființează după principiul de organizare administrativ-teritorială a Republicii Moldova. Adunarea generală a membrilor partidului sau a delegaților acestuia, la nivel național, este organul suprem de decizie al partidului. El

poate avea o altă denumire potrivit statutului partidului. Procedura și periodicitatea convocării acestui organ se stabilesc în statutul partidului politic. În calitate de delegați la lucrările adunării generale a partidului politic pot participa doar membrii partidului respectiv.

Pot fi membri ai partidelor politice cetățenii Republicii Moldova care, potrivit normelor legale, au dreptul la vot. Membrii partidelor politice li se eliberează legitimații în conformitate cu prevederile statutului partidului. Cetățenii Republicii Moldova au dreptul să se asocieze liber în partide politice, să participe la activitatea acestora și să iasă din componența lor. Nici o persoană nu poate fi constrinsă să adere sau să nu adere la un partid politic. Aderînd la un partid politic, orice persoană este obligată să declare în scris, pe propria răspundere, dacă este sau nu membru al altui partid politic. Nu pot fi membri ai partidelor politice persoanele cărora, conform prevederilor legale, le este interzisă participarea la activități cu caracter politic.

Pentru a deveni membru al unui partid politic, cetățeanul Republicii Moldova depune o cerere scrisă, prin care îi solicită această calitate partidului respectiv. Organul partidului, abilitat prin statut să primească noi membri, va decide să satisfacă sau să respingă cererea de aderare la partid. Un cetățean al Republicii Moldova nu poate fi simultan membru a două sau mai multe partide politice. Prin aderarea la un alt partid politic, persoana pierde calitatea de membru al partidului al cărui membru a fost anterior. Aderarea la un partid politic, precum și pierderea calității de membru al acestuia nu pot servi temei pentru acordarea de privilegii sau pentru limitarea drepturilor și îndatoririlor fundamentale. Orice membru al oricărui partid politic poate renunța la această calitate depunînd o cerere scrisă. Dobîndirea și pierderea calității de membru al partidului politic se reglementează prin normele interne de partid, prevăzute de statutul partidului.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

Sîntem de vîrstă înaintată și nu avem copii. Am hotărît să dăm casa unei familii tinere dacă aceștia ar avea grija de noi. Am vrea să știm ce putem obține în aceste caz și ce am avea de pierdut.

Vasile Duca,
r-n. Orhei

Codul civil al Republicii Moldova se referă la condițiile de încheiere a contractului de înstrăinare a casei cu condiția întreținerii pe viață. Acest contract se autentifică notarial și se înregistrează la organul cadastral teritorial. Potrivit prevederilor acestui contract, vă obligați să înstrăinați casa, iar familia tinăra cu care veți încheia contractul își va asuma obligația să vă întrețină pe parcursul vieții, fiindu-vă asigurată locuința, hrana, îngrijirea și alt ajutor necesar, obligațiile

respective urmînd să fie stipulate în contract fiecare în parte, pentru a fi îndeplinite de către cei care vor dobîndi casa.

Conform prevederilor legii, în cazul în care, situația se schimbă și nu sînt executate obligațiile contractuale, veți fi în drept prin instanța de judecată să cereți rezoluțiunea (desfacerea) contractului. După desfacerea contractului, vi se restituie imobilul, iar dumneavoastră nu veți fi obligat să întoarceți cheltuielile pentru întreținere.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(februarie 2011, nr. 4(359))

Moldovencele traficate și în Malaezia

O grupare criminală internațională, specializată în traficul de ființe umane în Malaezia, a fost anihilată de către ofițerii de la Centrul pentru combaterea traficului de persoane și de către Serviciul Informații și Securitate.

Oamenii legii au identificat 3 membri ai acestui grup, reușind să rețină doi dintre ei. Liderul „afacerii” s-a dovedit a fi o

tînără, în vîrstă de 28 de ani, originară din partea stîngă a Nistrului, iar ceilalți doi membri - o tînără de 28 și un tînăr de 26 de ani, originari din raioanele de sud ale Moldovei.

Liderul grupării a fost surprins de forțele

de ordine în momentul în care racola în Capitală trei tinere din partea stîngă a Nistrului, pentru eventuala lor transportare peste hotare și prestare de servicii sexuale.

În urma cercetărilor, a fost stabilit că tînăra obișnuia să intre în încrederea victimelor, propunîndu-le un serviciu bine plătit în calitate de chelner. După ce erau transportate la punctul final, în Malaezia, fetele erau depozitate de acte, amenințate, agresate și impuse să ofere servicii sexuale contra plată.

Cei trei suspecți riscă 15 ani de închisoare pentru proxenetism și trafic de ființe umane.

MINISTERUL FINANTELOR A ELABORAT PROIECTUL LEGII FINANTELOR PUBLICE ȘI RESPONSABILITĂȚII BUGETAR-FISCALE

După cum s-a menționat în comunicatul Ministerului Finanțelor, documentul este elaborat în contextul activităților de reformă în domeniul finanțelor publice pentru consolidarea disciplinei bugetar-fiscale prin stabilirea principiilor și regulilor bugetare pentru toate componentele bugetului public național, precum și în scopul creșterii transparenței în acest domeniu prin introducerea celor mai bune practici internaționale. Este vorba despre reglementarea cuprinzătoare a procesului bugetar și unificarea procedurilor privind elaborarea, aprobarea și administrarea bugetelor de toate nivelurile, eficientizarea gestionării resurselor bugetare prin stabilirea unor reguli noi

privind formarea și gestionarea veniturilor colectate de către autoritățile/instituțiile bugetare, inclusiv a proiectelor finanțate din surse externe.

Se preconizează de asemenea, delimitarea competențelor și lărgirea împuternicirilor participanților în procesul bugetar concomitent cu ridicarea nivelului de responsabilitate a acestora. După cum a menționat ministrul Finanțelor, Veaceslav Negruță, noua Lege privind finanțele publice va avea un efect benefic atît din punct de vedere al reglementării, cît și în plan socio-economic, ridicînd la un nivel calitativ nou sistemul de gestionare a finanțelor publice.

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Otomix-Nord”, cu sediul: Bălți, str. Chișinăului nr. 95, pentru data de 9 martie 2011, ora 15.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată de ÎS „Secția Pază de Stat” privind încasarea datoriei.

Judecător

Z. Talpalaru

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Durnea Olesea”, cu sediul: mun. Chișinău, satul Trușeni, pentru data de 21 martie 2011, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată de SRL „Rumitox” privind neexecutarea obligațiilor contractuale.

Judecător

Z. Talpalaru

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului „Profigarant-Plus” SRL, cu sediul: Chișinău, str. Ginta Latină nr. 21, of. 231, pentru data de 4 martie 2011, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 221) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Covis”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Aurica Us

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Bread-Com” SC, pentru data de 24 martie 2010, ora 10.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „UBFB Trade Group”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Mecontec Development” SRL, cu sediul: Chișinău, str. A. Mateevici nr. 27, apt. (of) 1, pentru data de 17 februarie 2011, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Costin Serghei.

Judecător

V. Efros

Judecătoria Centru mun. Chișinău înștiințează cet. Țoi Alexandr Eduard, a.n. 18.06.1972, cu ultimul domiciliu al acestuia: Chișinău, str. V. Dicescu nr. 49, apt. 13, și rudele acestuia despre pornirea procesului civil la cererea cet. Țoi Irina Ivan privind declararea persoanei dispărute.

La data de 18 februarie 2011, ora 14.00 în judecătoria Centru (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) va avea loc ședința de judecată.

Judecător

V. Efros

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Florea Vladimir, cu domiciliul: Chișinău, str. Lomonosov nr. 8, apt. 32, pentru data de 22 februarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎMGFL-10 privind încasarea datoriei pentru serviciile comunale.

Judecător

V. Efros

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Poia Angela, pentru data de 14 martie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît în cauza civilă ÎM „Moldcell” privind încasarea datoriei.

Judecător

Ghenadie Plămădeală

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. lor: Bouroș Ludmila, Rudenco Lilia, Antinescu Alexei, Rudenco Mariana, pentru data de 16 martie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de reclamanți în cauza civilă la acțiunea lui Bezidei Petru privind încasarea prejudiciului cauzat.

Judecător

Ig. Vornicescu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ciudac Ghenadii Mihail, a.n. 03.11.1966, pentru data de 18 martie 2011, ora 13.15, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă la acțiunea lui Ceban Sergiu împotriva CIA „Asito” SA privind încasarea prejudiciului.

Judecător

Lilia Lupașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cataraga Sergiu, pentru data de 11 aprilie 2011, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Donaris Group” privind încasarea prejudiciului material.

Judecător

V. Negru

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Guzun Lilian, a.n. 11.07.1980, domiciliat: Chișinău, str. Independenței nr. 38, apt. 145, pentru data de 22 februarie 2011, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de CA „Transelit” privind încasarea sumei.

Judecător

Luiza Gafton

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ianciu Oleg, a.n. 05.08.1974, cu ultimul domiciliu: Chișinău, str. Burebista nr. 55, apt. 12, pentru data de 22 februarie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SAR „Donaris Group” privind încasarea despăgubirii de asigurare.

Judecător

Luiza Gafton

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. lor: Sajin Anatolie, Severin Lilia, pentru data de 14 martie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1A) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Zavad-scaia Larisa privind încasarea forțată a datoriei.

Judecător

Nicolae Șova

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. lor: Carman Valerii, Carman Elena, Carman Renata: Chișinău, str. M. Sadoveanu nr. 22, apt. 161, pentru data de 18 februarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de APLP 54/219 privind încasarea datoriei.

Judecător

I. Mînescu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Romanova Nelea, domiciliată: or. Vadul lui Vodă, str. Florilor nr. 17, pentru data de 22 februarie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Harjevschi Fiodor privind recunoașterea dreptului de proprietate.

Judecător

Ina Dutca

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bondarenco Igor, a.n. 23.03.1985 domiciliat: Chișinău, str. Nicolae Milescu Spătaru nr. 19/2, apt. 105, pentru data de 24 martie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 308) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului mun. Chișinău privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător

S. Daguța

ONG-urile condamnă cazurile de încălcare a drepturilor jurnaliștilor de clasa politică

Mai multe organizații neguvernamentale de media sînt îngrijorate de faptul că în ultimul timp jurnaliștii nu au acces liber la evenimentele publice. Într-o declarație semnată de 6 ONG-uri se menționează că în pofida tendințelor pozitive care au fost înregistrate anul trecut vizînd libertatea presei, aceste cazuri de încălcare a drepturilor jurnaliștilor demonstrează un angajament declarat și nu unul realmente asumat al clasei politice de a res-

pecta și a promova valorile europene.

Declarația a fost emisă ca urmare a faptului că pe 29 ianuarie paza președintelui interimar, Marian Lupu, a interzis accesul jurnalistului Oleg Brega în incinta Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, unde a avut loc un spectacol cu prilejul Zilei lucrătorului Procuraturii. Tot la această dată, presa nu au fost admisă la ședința Consiliului Național al Partidului Democrat

din Moldova, care a avut loc într-un hotel din Chișinău. Iar pe 31 ianuarie, jurnaliștilor de la Adevărul Moldova, „Jurnal TV” și ȘtireaZilei.md le-a fost interzis accesul la un briefing susținut de prim-vicepreședintele Parlamentului, Vladimir Plahotniuc, în sediul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

ONG-urile semnează condamnă practicile accesului preferențial al jurnaliștilor la evenimentele de interes public, ca fiind an-

tidemocratice și inadmisibile, și solicită Parlamentului, partidelor politice, politicienilor și funcționarilor publici să adopte un comportament european în relațiile cu presa.

Apelul a fost făcut de către Centrul pentru Jurnalism Independent, Asociația Presei Electronice, Centrul de Investiții Jurnalistice, Asociația Presei Independente, Centrul „Acces-Info”, Comitetul pentru Libertatea Presei.

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin. (1) lit. e) din Legea cu privire la Procuratură și Regulamentul privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor comunică că, la ședința din 01.02.2011 a fost anunțat concursul pentru suplinirea funcției vacante de procuror, adjunct al procurorului r-lui Söldănești (hotărîrea nr. 2-3d-33/11).

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr. 26, tel: 22-80-64, 22-14-44) pînă la 03 martie 2011.

Secretariatul

Consiliului Superior al Procurorilor

tel: 22-80-64, e-mail: i.virlan@procuratura.md.

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Prisecaru Tatiana, domiciliată în satul Cristești, Nisporeni, pentru data de 15 februarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-117 privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Diana Cristian

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Corolenco Alexandr, domiciliat: or. Drochia, str. 31 August 1989 nr. 11, apt. 27, pentru data de 24 februarie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989 nr.19, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Express Leasing” SRL privind rezilierea contractului de leasing nr. 0169/2009/COR din 17.12.2009, revendicarea bunului și încasarea datoriei în sumă de 5009,68 USD.

Judecător

Valeriu Ghedreuțan

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Top Magazine”, cu sediul: Chișinău, str. Nicolae Milescu Spătaru nr. 19/2, apt. 58, pentru data de 28 februarie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată de SRL „Almaian”, mun. Chișinău privind încasarea datoriei.

Judecător

Z. Talpalaru

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tcenco Elvira, pentru data de 25 februarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Cebotari Artur privind declararea cet. Tcenco Elvira, a.n. 01.09.1946 – persoană decedată.

Judecător

Djeta Chistol

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Parasca Ecaterina, cu ultimul domiciliu cunoscut: Chișinău, bdul Grigore Vieru nr. 24, apt. 23, pentru data de 28 februarie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎMGFL-23 privind încasarea sumei.

Judecător

Stella Bleșceaga

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bodnari Ivan Ilie, cu ultimul domiciliu cunoscut: Chișinău, str. I. Inculeț nr. 36, pentru data de 25 februarie 2011, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Serjant Ana către Bodnari Ivan și Bodnari Maria privind împărțirea bunului și încasarea prejudiciului moral și material.

Judecător

Nadejda Mazur

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

Date bancare: c/d 222472202641

BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722, cod 280101722, c/f 37934018.

Publicația periodică „DREPTUL”

Aniversări

Galina STRATULAT,
judecător CSJ – 50 de ani

Mult stimată doamnă Galina Stratulat, cu certitudine putem afirma că sînteți o persoană deosebită, un jurist profesionist ce contribuie la edificarea statului de drept Republica Moldova, deoarece perseverența, sîrguința, modestia, perspicacitatea, sînt doar cîteva dintre acele valori umane care vă înobilează distinsa personalitate.

Pentru tot ceea ce reprezentați vă dorim din tot sufletul sănătate, multe bucurii de la cei dragi, realizări dintre cele mai frumoase și aprecierea colegilor dumneavoastră.

La mulți ani!

***

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Victoria Arhiliuc**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Facultatea de drept USM; **Oxana Chisari-Lungu**, magistrtru în drept, lector universitar, Facultatea de drept USM; **Maria Guzun**, judecător Curtea de Apel Chișinău; **Vasile Ignat**, judecător CSJ; **Dorel Musteață**, judecător Anenii Noi; **Octavian, Lazarev**, procuror militar principal, șef secție Procuratura Generală.

Mult stimați omagiați este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Vreți să trăiți sănătos? Inspirați-vă din alimentația asiaticilor

Hrana popoarelor din Orient explică incidența scăzută a cancerelor, obezității și osteoporozei în acea parte a lumii. Orezul, meiul, ananasul, algele și soia sînt doar cîteva dintre ingredientele benefice.

În mod tradițional, asiaticii consumă cantități mici de hrană, iar acest obicei sănătos le asigură longevitatea. În plus, apelează la o regulă care îi ajută să-și mențină greutatea normală.

Pe de altă parte, opțiunile alimentare diferă semnificativ față de cele ale europenilor.

Pînă la prînz, un fruct exotic, mango sau ananas, le asigură cantități mari de antioxidanți, obligatorii pentru o viață îndelungată. Prînzul înseamnă obligatoriu pește gătit, sushi, fructe de mare și orez.

CALEIDOSCOP

Moldovencele dăruiesc flori la fel de des ca și bărbații

Moldovencele dăruiesc flori, pe atît de des, pe cît o fac bărbații, demonstrînd astfel că în Moldova există egalitate de gen, măcar la acest capitol. Potrivit administratorilor firmelor de livrare a florilor, clienții care apelează la serviciile lor sînt jumătate bărbați și jumătate femei.

Administratorii firmelor de livrare a florilor spun că uneori, femeile sînt mai receptive la dăruirea florilor.

Deși unii bărbați încă nu au apelat la serviciile firmelor de livrare a florilor, spun că le place ideea.

Plata pentru serviciul de livrare a florilor poate fi efectuată la sediul firmelor, prin transfer bancar, dar și prin internet.

A fost inventată băutura răcoritoare cu aromă de marijuana

O companie americană a anunțat că va lansa, în luna februarie, pe piața din SUA, o gamă de băuturi răcoritoare cu aromă de marijuana, care îi vor face pe viitorii „clienți” să devină euforici și extrem de comunicativi.

Băutura răcoritoare din extract de lămîie, portocale și

frunze de coca, va fi lansată în luna februarie și va costa între 10 și 15 dolari.

Deoarece conține între 35 și 65 de grame de tetrahidrocanabioli (THC) - principalul ingredient psihotic din cannabis, va fi disponibilă doar în magazinele autorizate să comercializeze marijuana în scopuri terapeutice.

Producătorii spun că are un gust „moderat” de marijuana.

A fost construită prima mașină pentru orbi

Cercetătorii americani au construit o mașină specială pentru a putea fi condusă de nevăzători.

Mașina, proiectată de o echipă de cercetători de la o universitate din Virginia, a fost lansată și testată pe o pistă de curse auto din Florida, Statele Unite, de un șofer orb care a condus autovehiculul pe o distanță de aproape patru kilometri.

Mark Riccobono este astfel primul orb care a condus vreodată singur o mașină, el încheind cursa fără incidente.

Autovehiculul este echipat cu trei rînduri de senzori cu laser, care să poată să detecteze obiectele din jur. Ulterior, informațiile sînt transmise unui computer de bord, iar conducătorul auto poate manevra mașina cu ajutorul unor butoane atașate de scaun și de mîinile sale.

Meridian juridic

130 de mafioți arestați într-o singură zi

FBI a realizat recent cea mai mare operațiune contra crimei organizate, relatează CNN. În jur de 130 de mafioți au fost arestați în mai multe orașe americane, dar și în Italia. În total au fost desființate șapte clanuri mafiot.

Ținta principală au reprezentat-o cinci familii mafiot importante din New York. Circa 700 de agenți FBI și ai poliției au declanșat operațiuni împotriva clanurilor interlope, iar pe numele a 127 de persoane s-au emis mandate de arestare. Acuzațiile se referă la omoruri, percepere de taxe de protecție, extorcere de bani și chiar jocuri de noroc neautorizate.

Dolarii conțin substanțe nocive

Banii sînt murdari. Nu doar la figurat, dar și la propriu. O confirmă rezultatele unui studiu, publicat în Statele Unite, potrivit cărora bancnotele și bonurile fiscale americane conțin urme ale unor substanțe chimice nocive.

Acestea pot provoca probleme de fertilitate, cancer sau obezitate. Autorii studiului au verificat 22 de bancnote pe care le aveau în portofel cetățenii din 18 state americane. 21 dintre acestea conțineau urme de bisfenol A. Științii confirmă că această substanță poate pătrunde în piele în doar 10 secunde de la contact și nimeni nu poate evita contaminarea. Bisfenol A este folosit pe scară largă la fabricarea recipientelor din plastic.

Motan citat la tribunal, în calitate de jurat

Un pisoi, animal de companie al unei familii din Statele Unite, a fost citat într-un proces. Și, chiar dacă stăpînii au încercat să explice magistraților că e vorba de o ființă necuvîntătoare, Curtea din Boston a instat ca felina să se prezinte în instanță.

La ultimul recensămînt, Anna și Guy Esposito din Boston l-au trecut în evidență și pe motanul lor. Ei au motivat că îl consideră ca pe un membru al familiei. Surpriza a venit, însă, zilele trecute. Motanul Sal este

așteptat la tribunal, în calitate de jurat.

Cei doi stăpîni le-au replicat judecătorilor că Sal nu știe engleza, aducînd chiar și o scrisoare de la veterinar. Cu toate acestea, funcționarii au fost de neînduplecat. Sal trebuie să se prezinte la tribunal pentru a-și face datoria în fața justiției. Procesul urmează să aibă loc pe 23 martie.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova
Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:
MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 16/11